การใช้สารสกัดธรรมชาติเพื่อป้องกันกำจัดหนอนแมลงวันเซียริด (sciarid flies) ในเห็ดสกุลนางรม

Natural Extracts for Sciarid Flies Control in *Pleurotus* spp.

นันทินี ศรีจุมปา[1/] ศิรากานต์ ขยันการ[1/]
อุราพร หนูนารถ[2/] อภิรัชต์ สมฤทธิ์[3/]

บทคัดย่อ

ทำการทดลองใช้สารสกัดธรรมชาติเพื่อป้องกันกำจัดหนอนแมลงวันเซียริด (sciarid flies) ในเห็ดสกุลนางรมที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ระหว่างเดือนตุลาคม 2553 – กันยายน 2555 ทดสอบทั้งหมด 2 ครั้ง แต่ละครั้งทดสอบกับเห็ดสกุลนางรม 2 ชนิด คือเห็ดนางรมฮังการี และเห็ดนางฟ้าภูฏาน มีกรรมวิธีทดสอบทั้งหมด 8 กรรมวิธี ประกอบด้วย น้ำมันตะไคร้ต้น สารสกัดจากตะไคร้หอม สาบเสือ พริก ผลิตภัณฑ์การค้าชนิด 1 และ 2 และสารผสมของสาบเสือ พริกและตะไคร้หอม มีน้ำเปล่าเป็นกรรมวิธีควบคุม ประสิทธิภาพของกรรมวิธีประเมินจากค่าเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของก้อนเชื้อที่ถูกแมลงทำลายและตัวแก่ของแมลงวันบนกับดักกาวเหนียว ผลการทดลองพบว่ามีความแตกต่างในการระบาดของชนิดแมลงวันในการทดลองแต่ละครั้ง การทดลองครั้งที่ 1 (ส.ค. 2554 – ม.ค. 2555) ชนิดแมลงวันที่พบมากบนกับดักกาวเหนียวคือแมลงวันเซียริด (*Lycoriella* sp.) แต่ในการทดลองครั้งที่ 2 (ม.ค. – พ.ค. 2555) ชนิดแมลงวันที่ระบาดคือแมลงวันฟอริด (*Megaselia* sp.) เห็ดนางฟ้าภูฏาน มีเปอร์เซ็นต์การถูกทำลายด้วยหนอนแมลงวันสูงกว่าเห็ดนางรมฮังการีทั้งสองการทดลอง โดยในการทดลองครั้งที่สองมีเปอร์เซ็นต์การถูกทำลายมากกว่าการทดลองครั้งที่ 1 สารสกัดธรรมชาติที่มีแนวโน้มต่อการลดปริมาณแมลงวันคือสารสกัดจากพริก โดยในกรรมวิธีที่พ่นด้วยสารสกัดจากพริกพบการเข้าทำลายจากหนอนแมลงวันน้อยที่สุด จากการทดลองทั้งสองครั้งในแง่ผลผลิต พบว่า ผลผลิตต่อก้อนของเห็ดนางฟ้าภูฏานจะน้อยกว่าเห็ดนางรมฮังการีในทั้งสองการทดลอง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นลักษณะประจำพันธุ์ นอกจากนั้นเห็ดนางฟ้าภูฏานยังถูกทำลายจากหนอนแมลงวันมากกว่าเห็ดนางรมฮังการีอีกด้วย

รหัสการทดลอง 01-39-54-02-02-00-05-54

[1/] ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย อ.เมือง จ.เชียงราย 57000 โทร. 053-170100

[2/] กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร โทร. 02-5797542

[3/] กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร โทร. 02- 5795581